

Η ΕΚΤ δεν υποχρεούται να αποκαταστήσει τη ζημία την οποία φέρονται ότι υπέστησαν το 2012 οι εμπορικές τράπεζες που κατείχαν ελληνικά χρεόγραφα στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσής του ελληνικού χρέους

Η ΕΚΤ δεν βαρύνεται με καμία αθέμιτη πράξη στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματός της ανταλλαγής των ελληνικών χρεογράφων

Ενόψει της οικονομικής κρίσεως και του κινδύνου χρεοκοπίας της Ελλάδας, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ (Ευρωσύστημα), αφενός, και η Ελλάδα, αφετέρου, συνήψαν στις 15 Φεβρουαρίου 2012 συμφωνία για την ανταλλαγή των ελληνικών χρεογράφων τα οποία κατείχαν η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες με νέα χρεόγραφα, με ίδια ονομαστική αξία, επιτόκιο, ημερομηνίες καταβολής τόκων και αποπληρωμής, αλλά με διαφορετικούς αριθμούς σειράς και διαφορετικές ημερομηνίες.

Κατά το ίδιο διάστημα, οι ελληνικές αρχές και ο ιδιωτικός τομέας συμφώνησαν σε οικειοθελή ανταλλαγή και μείωση κατά 53,5 % της αξίας των χρεογράφων τα οποία κατείχαν οι ιδιώτες πιστωτές [Private Sector Involvement (PSI)]. Η Ευρωμάδα προσδοκούσε σημαντική συμμετοχή των ιδιωτών πιστωτών στην εν λόγω οικειοθελή ανταλλαγή χρεογράφων¹. Με νόμο της 23ης Φεβρουαρίου 2012 η Ελλάδα προέβη στην ανταλλαγή του συνόλου των χρεογράφων αυτών –περιλαμβανομένων των χρεογράφων τα οποία κατείχαν οι πιστωτές που είχαν απορρίψει την προσφορά οικειοθελούς ανταλλαγής– βάσει «ρήτρας συλλογικής δράσεως». Τούτο είχε ως συνέπεια η ονομαστική αξία των ανταλλαγέντων χρεογράφων των ιδιωτών πιστωτών να μειωθεί κατά 53,5 % σε σχέση με την αξία των αρχικών χρεογράφων.

Επιπλέον, με απόφαση της 5ης Μαρτίου 2013, η ΕΚΤ αποφάσισε ότι τα ελληνικά χρεόγραφα που δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις του Ευρωσυστήματος περί πιστοληπτικής διαβαθμίσεως μπορούν να χρησιμοποιούνται ως εγγυήσεις για τις πιστωτικές εργασίες του Ευρωσυστήματος, εφόσον παρασχεθεί πιστωτική αναβάθμιση από την Ελλάδα στις εθνικές κεντρικές τράπεζες, υπό μορφή προγράμματος επαναγοράς.

Μια εταιρία και μια τράπεζα που κατείχαν ελληνικά χρεόγραφα, αμφότερες εδρεύουσες στη Γαλλία, ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υποχρεώσει την ΕΚΤ να αποκαταστήσει την ύψους 11 εκατομμυρίων ευρώ ζημία που προβάλλεται ότι τους προκάλεσαν τα μέτρα της ΕΚΤ, ιδίως η απόφαση της 5ης Μαρτίου 2012. Προσάπτουν στην ΕΚΤ ότι παραβίασε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ιδιωτών κατόχων χρεογράφων, την αρχή της ασφάλειας δικαίου και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των ιδιωτών δανειστών.

Με σημερινή του απόφαση το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την αγωγή και αποκλείει με τον τρόπο αυτόν κάθε ευθύνη της ΕΚΤ, επιβεβαιώνοντας όσα είχε ήδη κρίνει έναντι των φυσικών προσώπων που κατείχαν ελληνικά χρεόγραφα⁴.

¹ Δήλωση της Ευρωμάδας της 21ης Φεβρουαρίου 2012.

² Ελληνικός νόμος αριθ. 4050/2012 της 23ης Φεβρουαρίου 2012.

³ Απόφαση 2012/153/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 5ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καταλληλότητα εμπορεύσιμων χρεογράφων εκδόσεως ή πλήρους εγγυήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας στο πλαίσιο της προσφοράς αυτής για την ανταλλαγή χρέους (ΕΕ L 77, σ. 19).

⁴ Απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2015, Accorinti κ.λπ. κατά ΕΚΤ (T-79/13, βλ. ΑΤ αριθ. 119/15).

Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά **ότι οι εμπορικές τράπεζες δεν μπορούν να επικαλούνται την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης** ούτε την αρχή της ασφάλειας δικαίου σε τομέα όπως αυτόν της νομισματικής πολιτικής, το αντικείμενο του οποίου υφίσταται συνεχείς προσαρμογές σε συνάρτηση με τις μεταβολές της οικονομικής συγκυρίας. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, καμία δήλωση ή πράξη της ΕΚΤ δεν μπορεί να ερμηνεύεται ως παρακίνηση προς τους επενδυτές να αποκτήσουν ή να συνεχίσουν να κατέχουν ελληνικά χρεόγραφα, καθόσον η ΕΚΤ περιορίστηκε στην αποκατάσταση της ασφάλειας των εν λόγω τίτλων προκειμένου να διατηρήσει προσωρινώς τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία του Ευρωσυστήματος, αντιδρώντας στις εξαιρετικές συνθήκες της χρηματοπιστωτικής αγοράς καθώς και στη διατάραξη της συνήθους αποτιμώσεως των ελληνικών χρεογράφων. Κατά συνέπεια, η πολιτική της ΕΚΤ δεν περιελάμβανε συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις ότι δεν θα επερχόταν ενδεχόμενη πτώχευση της Ελλάδας, αλλ' ούτε και πρόσκληση, έστω και έμμεση, προς αγορά ή διατήρηση ελληνικών χρεογράφων. Επιπλέον, ως επιμελείς και ενημερωμένοι επιχειρηματίες, οι εμπορικές τράπεζες λογίζεται ότι γνώριζαν την εξαιρετικά ασταθή οικονομική κατάσταση που καθόριζε τη διακύμανση της αξίας των ελληνικών χρεογράφων, καθώς και τον μη αμελητέο κίνδυνο χρεοκοπίας της Ελλάδας. Ως εκ τούτου, δεν μπορούσαν να στηρίζονται στην προσωρινή διατήρηση από την ΕΚΤ της επιλεξιμότητας των τίτλων αυτών, και επομένως προέβησαν σε επενδύσεις υψηλού κινδύνου.

Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι **δεν μπορεί να έχει εφαρμογή η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισεως**, διότι οι εμπορικές τράπεζες που απέκτησαν ελληνικά χρεόγραφα, αφενός, και η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, αφετέρου, δεν βρίσκονταν σε συγκρίσιμη κατάσταση: πράγματι, προβαίνοντας στην αγορά ελληνικών χρεογράφων, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ενήργησαν στο πλαίσιο της ασκήσεως της θεμελιώδους αποστολής τους, με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και της ορθής διαχειρίσεως της νομισματικής πολιτικής. Η υποχρέωση της Ελλάδας για πιστωτική ενίσχυση υπέρ των εθνικών κεντρικών τραπεζών υπό τη μορφή προγράμματος επαναγοράς εξασφάλιζε τη διατήρηση του περιθωρίου χειρισμών των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος και αφορούσε έτσι μια κατάσταση που δεν ήταν συγκρίσιμη με εκείνη στην οποία βρίσκονταν οι ιδιώτες επενδυτές. Το ίδιο ισχύει για την κατάσταση των τραπεζών ή των εμπορικών εταιριών που απέκτησαν ελληνικά χρεόγραφα με σκοπό την επίτευξη κέρδους (ήτοι για να επιτύχουν τη μέγιστη δυνατή απόδοση των επενδύσεών τους).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582